

Verlag van de lezing over 'Frederik Hendrik van Oranje Nassau en Amalia van Solms. Vanuit Noord-Nederlandse invalshoek bekeken'.

Op woensdag 2 april 2008 hield prof. dr. Simon Groenveld, emeritus hoogleraar aan de RU Leiden, in het Erfgoedhuis op de Markt voor een talrijk publiek een voordracht over Frederik Hendrik van Oranje Nassau en Amalia van Solms, twee persoonlijkeden die nauw met Turnhout verbonden zijn geweest.

Eerst gaf de spreker een overzicht van de controversiële en vaak tegenstrijdige meningen die bestonden over beiden. In het Noorden stond Frederik-Hendrik dankzij zijn militaire vaardigheden in hoog aanzien, maar in het Zuiden stond hij veelal bekend als 'Heintje de brandstichter', zeker na de verovering en plundering van de stad Tienen. Om dit te begrijpen, volgde een gedetailleerd overzicht van hun levensloop en achtergrond.

Frederik Hendrik werd in 1614 geboren als de jongste zoon van Willem van Oranje, die trouwens een half jaar later zou worden vermoord. In het spoor van zijn halfbroer Maurits wachtte hem een indrukwekkende loopbaan als militair: al in 1593 was hij benoemd tot kolonel en begon zijn opleiding onder toezicht van Maurits. Hij was bijvoorbeeld aanwezig bij de befaamde slag van Nieuwpoort in 1600 en ging in 1603 mee naar Engeland voor diplomatieke onderhandelingen. Het Twaalfjarig bestand tussen 1609 en 1621 maakte tijdelijk een einde aan de Nederlandse opstand. In 1621 wordt de oorlog hervat, maar Maurits bleek de leiding niet meer aan te kunnen en het ging tijdelijk slecht met het Noorden. Na diens overlijden in 1625 volgde Frederik Hendrik hem op als stadhouder en kapitein-generaal van vijf van de zeven Noordelijke gewesten en werd zo de belangrijkste man van de Republiek. In de daaropvolgende jaren maakte hij naam met zijn inname van belangrijke steden als Breda en Den Bosch. Daarna steeg de vredeswens en in 1646 beëindigde Frederik Hendrik zijn laatste veldtocht. Het jaar daarop overlijdt hij.

In 1625 was hij gehuwd met de Duitse prinses Amalia van Solms, geboren in 1602. Zij zou doorheen de jaren een steeds grotere rol gaan spelen, ook in staatszaken. Uit het beperkt bewaard gebleven bronnenmateriaal blijkt dat zij bijvoorbeeld ambassadeurs adviezen gaf en persoonlijk troepen inspecteerde. Bij de vrede van Münster in 1648 kreeg zij als opvolgster van haar overleden echtgenoot onder meer het land van Turnhout toegewezen en hield zij er haar Blijde Intrede. Tot aan haar overlijden in 1675 bleef ze de stad genegen en zou ze geregeld verblijven in het kasteel. Hierdoor drukte ze een blijvende stempel op de stad en op haar geschiedenis.

Sam Van Clemen